

ת"פ 553/08 - מ.י. משרד התמ"ת המחלקה המשפטית-עו"ז נגד רגאל אחים ברזילי בע"מ, ברזילי רפאל

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 553-08 מ.י. משרד התמ"ת המחלקה המשפטית-עו"ז נ' רגאל אחים ברזילי בע"מ ואח' בפני כב' השופטת חנה טרכטינגוט בעניין: מ.י. משרד התמ"ת המחלקה המשפטית-עו"ז ע"י ב"כ עו"ד יאיר הלר

המאשימה

נגד

1. רגאל אחים ברזילי בע"מ

2. ברזילי רפאל

ע"י ב"כ עו"ד קטי ברדה

הנאשמים

גזר - דין

1. ביום 10.11.13 הורשעו הנאשמים בעבירות הבאות:

הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") הורשעה בהעסקת שלושה עובדים זרים ללא היתר, עבירה לפי סעיף 4 לחוק עובדים זרים התשנ"א-1991 (להלן: "חוק עובדים זרים").

הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע באחריות כנושא משרה, עבירה לפי סעיף 5 לחוק עובדים זרים.

2. בישיבה שהתקיימה ביום 27.1.14 טענו הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה הגיש לבית הדין פלט של עבירות אשר יוחסו לנאשמים בגין העסקת עובדים זרים ללא היתר בגינם הוטלו על הנאשמים קנסות מנהליים.

כן הוגשו הכרעת דין וגזר דין בתיק תע"ז 1422/08.

לנוכח האמור, כתב האישום שלפני הינו כתב אישום יזום אשר לא קדם לו הליך מנהלי.

3. **טענות המאשימה -**

א. מדובר בכתב אישום יזום, כתוצאה מן העובדה כי יש ריבוי יחסית משמעותי של עבירות קודמות לצד הרשעה, לפחות אחת.

הנאשמים לא הפנימו את חומרת העבירה וכן את מימד ההרשעה.

ב. בביקורת נמצאו שלושה עובדי שטחים שעסקו בחיפוי אבן ללא היתר עבודה כלל בישראל.

העסקת עובדים זרים שלא כדין מהווה איום משמעותי על כח העבודה הישראלי. חומרה נוספת בענייננו הינה העובדה כי מדובר בהעסקה של שוהים בלתי חוקיים מהשטחים, שלעיתים נלווית אליהם סכנה ביטחונית.

ג. מדובר בעבירה כלכלית, אשר הדרך היחידה להשיג הרתעה הינה על ידי הטלת קנס משמעותי.

ד. הנאשמים ניהלו את ההליך עד תומו.

לפיכך, טוענת המאשימה, כי מתחם הענישה ההולם בקשר עם המאשימה במקרה שבפנינו צריך לנוע בין 20% מהקנס העונשי המקסימלי לבין 70% מהקנס המקסימלי בגין כל עובד.

המאשימה מבקשת להטיל 50% מהקנס המקסימלי במכפלת מספר העובדים לצד חיוב לחתום על התחייבות בשיעור של 100% למשך 3 שנים.

אשר לנאשם מבקשת המאשימה כי יוטל עליו קנס שלא יפחת מ- 10,000 ₪ בגין כל אחד מהעובדים ואף זאת לצד התחייבות.

הקנס המנהלי למועד ביצוע העבירה הינו 10,000 ₪ בגין כל עובד.

הקנס המקסימלי הפלילי עומד על 116,800 ₪.

4. טענות הנאשמים -

א. על פי העובדות המפורטות בהכרעת הדין, אין מדובר בהעסקה ישירה ו/או ידיעה של הנאשם באשר לעובדים. העובדים הועסקו על ידי קבלן משנה.

הנאשם ערך הסכם עם קבלן המשנה, אשר קבע כי תנאי העסקת העובדים יהיו באחריות קבלן המשנה.

מועד ביצוע העבירה הינו שנת 2005, מועד בו התקבל נוהל העסקת עובדים זרים בענף הבניין על ידי קבלני כח אדם. במועד זה טרם הפנימו המעסיקים את הנוהל.

כאשר מדובר בעובדים של קבלן משנה, האינטרס הציבורי בהרתעה אינו קיים.

ב. יש לשים את הדגש על הלימה בין חומרת העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם.

אין מדובר בעבירה חמורה ולגבי נושא משרה אין בצד העבירה עונש של מאסר אלא קנס כספי בלבד.

יתירה מכך, הנאשם אינו נושא משרה אלא אחיו הוא המנהל בפועל של הנאשמת.

ג. מדובר בעבירה אשר חלפו למעלה מ- 8 שנים מאז שבוצעה.

כתב האישום הוגש 3 שנים לאחר מועד העבירה.

ד. הנאשם בן 66, אינו בריא ומצבו הכלכלי קשה.

לתמיכה במצבו הכלכלי הציגו הנאשמים דפי עו"ש של הנאשם, תלוש שכר בסך של 3,500 ש"ח וכן דו"ח רווח והפסד של הנאשמת לשנת 2012.

האינטרס הציבורי אינו תומך בהפיכת הנאשם לחדל אמצעים בגין העבירות והסכומים שמבקשת המאשימה בסיכומיה.

הנאשם אינו יכול לעמוד בתשלום קנס העולה על 100 ₪ לחודש לכל ימי חייו.

ה. אין בעובדה כי הנאשמים ניהלו את ההליך כדי להוות גורם לחומרה.

מתחם הענישה -

5. בהתאם לסימן א' 1 לפרק ו' לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), על בית הדין לקבוע את מתחם הענישה ההולם טרם גזירת הדין על הנאשם הספציפי.

העבירות על חוק עובדים זרים נקבעו כעבירות מנהליות והקנסות המנהליים שהוצמדו להן הן בשיעורים משמעותיים. ניכר, כי בעת שנקבע שיעור הקנס המנהלי הדעת ניתנה לכך כי העסקת עובדים זרים בניגוד לדין משיאה למעסיקיהם תועלת כלכלית של ממש, כאשר את המחיר משלם הציבור, אשר לא אחת אף נחשף לסכנה הביטחונית הכרוכה בהעסקת שוהים בלתי חוקיים.

(על הצורך להילחם בתופעת העסקת העובדים הזרים בלא היתר ר' בג"צ 9722/04 **פולגת - מדינת ישראל**).

6. במקרים רבים ההרתעה שיוצר הקנס המנהלי איננה מספקת ומי שהוטל עליו קנס מנהלי אינו נרתע מלשוב ולבצע עבירות בשל התועלת הכלכלית הכרוכה בכך.

7. במקרה כזה הוסמך תובע לנקוט הליך פלילי יזום במסגרתו נחשפים הנאשמים לקנס המקסימלי העומד על 116,800 ₪ לנאשמת.

בענייננו הוטלו על הנאשמים קנסות מנהליים ואף הוצגו הכרעת דין וגזר דין בתיק תע"ז 1422/08.

7. מקום שמדובר בכתב אישום שמוגש בעקבות בקשת נאשם להישפט מתווה המחוקק מדיניות ענישה

ברורה ולפיה הקנס שיוטל בהליך הפלילי לא יפחת מהקנס המנהלי שהוטל בגין אותה עבירה, אלא מנימוקים שיירשמו (סעיף 14 לחוק העבירות המנהליות תשמ"ו-1985).

במקום שמדובר בכתב אישום יזום לא הותוותה מדיניות עונשית בחוק.

יחד עם זאת, מקל וחומר כאשר מדובר בהליך פלילי יזום, אשר הוגש בנסיבות בהן הוטלו על הנאשמים קנסות מנהליים והדבר לא מנע חזרה על ביצוע עבירה, מן הראוי שהקנס שיוטל יהיה גבוה באופן משמעותי מהקנס המנהלי הקבוע לעבירה.

8. מדובר כאמור בעבירה שביסודה עומד מניע כלכלי מובהק ולפיכך, על מנת שהאכיפה תהיה אפקטיבית, עליה להיות משולבת בסנקציה כספית אשר יהיה בה כדי ליצור את ההתרעה הנדרשת ולהפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת.

9. בהתחשב בכל האמור ובנסיבות ביצוע העבירה, אני סבורה כי מתחם הענישה ההולם ביחס לנאשמת הינו, כנטען על ידי המאשימה, בין 20% ל- 70% מהקנס המקסימלי.

מן הכלל אל הפרט -

10. מדובר בכתב אישום יזום.

על הנאשמים הוטלו מספר קנסות מנהליים והם אף הורשעו בדין בתיק תע"ז 1422/08.

עובדה זו יוצרת חומרה ויש בה כדי ללמד כי הטלת הקנסות לא יצרה את ההתרעה הנדרשת אצל הנאשמים.

יחד עם זאת יש לשים את הדגש על כך כי העבירה המיוחסת לנאשמים בוצעה בשנת 2005 וכי כתב האישום הוגש 3 שנים לאחר מועד העבירה.

כמו כן העבירות אשר יוחסו לנאשמים בגין הוטל עליהם הקנס המנהלי וכן גזר הדין בתיק בו הורשעו, בוצעו כולן לפני מועד העבירה מושא כתב אישום זה.

לא הומצאה כל ראיה על ביצוע עבירה לאחר המועד הרלבנטי לכתב אישום זה.

11. לחובת הנאשמים עומדת העובדה כי העסיקו תושבי שטחים, אשר שהו באופן בלתי חוקי, תוך התעלמות מההשלכות הביטחוניות העשויות להיות לדבר.

לא ניתן משקל לקולא לטענת הנאשמים כי הסתמכו על קבלן משנה, משנקבע בהכרעת הדין כי אין לפטור מאחריות פלילית על ידי גלגול ההעסקה על אחר.

כן לא ניתן משקל לטענה בדבר נוהל העסקת עובדים זרים בענף הבניין ע"י קבלני כח אדם. נוהל זה אינו רלבנטי בשעה שמדובר בעובדים זרים ללא היתר.

12. באשר לעונש המתאים בתוך מתחם הענישה ההולם לקחתי בחשבון את הנסיבות האישיות של הנאשמים. את מצבה הכלכלי של הנאשמת ואת גילו, מצבו הבריאותי (הגם שלא הומצאו ראיות) ואת מצבו הכלכלי של הנאשם.

עוד יש להוסיף כי על פי הוראת סעיף 40 י"א (6) לחוק העונשין "כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם" לא ייזקפו לחובתו.

13. בהתחשב בכל האמור ובכך כי מדובר בשלושה עובדים ומתוך ראיית העקרון המנחה של הלימה, שוכנעתי כי מוצדק להסתפק במקרה זה בכל הנוגע לנאשמת ברף התחתון.

לפיכך הנני מטילה על הנאשמת קנס בסך של 70,800 ₪ אשר ישולם ב- 30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.3.14.

אשר לנאשם - בהתחשב בשיקולי שיקום, בגילו ובמצבו הכלכלי, שוכנעתי כי יש להסתפק בענישה מופחתת מהרף התחתון.

לפיכך אני מטילה על הנאשם קנס בשיעור של 15,000 ₪ אשר ישולם ב- 15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.3.14.

14. בנוסף יחתמו הנאשמים על התחייבות להימנע מביצוע עבירות לפי חוק עובדים זרים למשך 3 שנים; ככל שיפרו התחייבות זו, יחוייבו בקנס המירבי הקבוע בחוק בעת ביצוע העבירה.

הנאשמים יפנו למזכירות בית הדין על מנת לחתום על התחייבות כאמור עד ליום 10.3.14 ועל מנת לקבל שוברים לתשלום הקנס.

15. זכות ערעור לבית הדין הארצי תוך 45 יום מהמצאת גזר הדין.

16. בהתאם להסכמת הצדדים גזר הדין יישלח אליהם בדואר.

ניתן היום, ט' אדר תשע"ד, 09 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.